

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Artic. I. Quid debeat restitui ab inferente injuriam materiale tantùm, sive
à possessore bonæ fidei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

DUBIUM VI.

De rebus qua debent restitui.

ARTICVLVS I.

Quid debeat restitui ab inferente iniuriam
materiale[m] tantum, siue à possessore
bonae fidei?

Resp. Qui bona fide damnum intulit, aut possidet aliquid, de quo postea melius cognoscit, tenetur, nec incipiat esse possessor malae fidei, & detinere alienum, id tantum, & non plus restituere, quod ex ea re ipsi superest, una cum eius fructibus, si extent, vel quatenus inde factus est ditor; praeterquam si dominium sibi comparavit per legitimam praescriptionem. Ita communiter Doctores Molin. Sanch. Less. l. 2. c. 6. Bon. d. 1. q. 1. p. 1. Laym. l. 3. t. 2. ca. 3. Unde resolyes.

I. Si vestem v. g. bona fide donatam à fure aut alio, portasti, & ferè attrivisti, ac postea dominus compareat, teneris eam, aut aequalem ei restituere, & insuper persolvere quantum attrita est, si alias vestem aequalis valoris attrivisses: si autem eam amisisti, aut ablata tibi est, &c. ad nihil teneris. Bon. l. c. Laym. num. 1. v. Trull. lib. 7. c. 11. d. 1. Si autem res, quam à fure bona fide accepisti (siue donatione, siue emptione) sit, usu consumptibilis, eamq; cum tuis miscuisti, ita ut discerni nequeat, etsi deinde deprehendas furtivam fuisse, non teneris restituere. Nav.
Sylv

Sylv. Sayr. Less. Bon. d. 1. q. 3. p. 1. quia per istam commixtionem bona fide factam, est in te translatum dominium ut colligitur ex *L. Si alieni num. mi ff. de solut.* Neque cit ratio, cur hæc potius, quam illa pars censeatur aliena, atque adeo perit obligatio realis, & tantum manet personalis in venditore *vid. Dian. p. 4. t. 4. R. 66. Trul. l. 7. ca. 11. d. 3. Less. l. 2. c. 30. d. 18.* ubi addit esse valde probabile, juriq; naturæ conforme, quod verus dominus rei illius ablatae & permixtae (quam diu totus cumulus extat) retineat jus in re, ut ex isto cumulo sibi satisfiat ante alios; imò possit ex eo occultè accipere.

II. Milites bona fide militantes, intellecta potestea belli injustitia id tantum restituere debent, quod adhuc habent ex præda, & quo facti sunt ditiores. *Ben. l. c.*

III. Qui bona fide per inculpam ignorantiam celebravit contractum, quem postea usurarium esse cognoscit, non plus tenetur, quam factus est ditior. *v. Laym. l. 3. t. 2. c. 3.*

IV. Possessorem bonæ fidei, si adhibita diligentia inclinet in eam partem, quod res non sit sua, teneri aliquid restituere juxta inclinationem, docet *Con. d. 34. dubio. num. 93.* At *Palau* tom. 1. d. 3. p. 2. num. ult. putat ad nihil teneri: quia possessio contrariis rationibus non convincentibus præponderat. Idem docet *Vasq.* apud *Escob.* t. 3. c. 3. n. 154. *Dian. p. 4. t. 3. R. 24. & 29.* Si neglexit investigare veritatem, & deinde sciri non potest, dicit *Palau* l. c. ad nihil teneri.

V. Si bona fide rem vendidisti dono tibi datam,

tam, teneris restituere pretium quia factus es locupletior: & satis debet esse tibi, non habere minus, quam ante. Quod si tamen apud alterum res est, id reddere tenetur. *Ibid. & Vasq. c. 9. §. 2. Mol. Less. l. 2. c. 14. d. 1.*

VI. Si bona fide rem ipse emisti, & vendidisti absque lucro, nihil teneris restituere; sed solus is, apud quem res est. *Mol. l. c. Less. l. 2. c. 14. d. 1, contra Vasq. &c.*

VII. Si rem alienam bona fide donasti, non donaturus aliam, si hanc non habuisses, ad nihil teneris, quia non es factus ditior: secus si aliam donaturus fuisses, (quia tunc parcendo tuæ factus es ditior) vel si aliquid accepisti in renumerationem. *Bon. Trul. l. 7. c. 12. d. 1.*

VIII. Si aliena re lucratus es tanquam instrumento: v. g. frumentum alienum alio deportatum vendidisti, vel pecuniam alienam negotiationi exposuisti, non teneris illud lucrum restituere; quia non est fructus rei alienæ, sed tuæ meræ industriæ: tales enim fructus dicuntur meræ industriæ, quos ipsa natura ex se nullo modo gignit, sed tantum concurrit ut instrumentum operantis. *Laym. l. c. n. 3. ex S. Thom. &c.*

IX. Fructus omnes rei, sive ii sint merè naturales, hoc est, qui vix ullo hominum labore egent, ut foetus animalium, arborum, herbæ & gramina; sive sint simul industriales, sive mixti, hoc est, ad quos æquè, aut magis hominum labor cum natura concurrat, ut v. g. segetes, & quæ serendo gignuntur; item vinum, oleum, lana, &c. quo etiam referuntur pretia locationis domorum, jumento-

mentorū, &c. qui fructus civiles appellantur; hi inquam fructus rei, si percepti, & extantes sint, domino restitui debent; deductis tamen expensis propriis, & æstimatione laboris. Et quidem pretium locationis ex re aliena debet domino restitui, licet is rem, si penes se habuisset, non fuisset locaturus; v. *Laym. l. c.* Si tamen fructus isti reales bona fide possessi fuerint tempore à legè præscripto ad usu capiendum illos, (quod, si adsit titulus, est biennium inter præsentēs, inter absentes quadriennium, si autem non adsit titulus, anni 30. cum bona fide) non sunt restituendi, quia usucapio transfert dominium, *Salon. Trul. l. 7. c. 11. d. 3.*

X. Si à fure accepisti (sive bona, sive mala fide) rem usu consumptibilem, v. g. vinum, oleum, triticum, &c. cum propriis ipsius furis rebus permixtum, ita ut discerni non possit; non teneris restituere, si fur ad restituendum sit potens: quia fur per commixtionem istius rei cum propria, acquisivit eius dominium, atque adeo illud

tanquam verus eius dominus potuit trans-

ferre. *Navar. Sanch. Leß. Bon. Trul,*

l. 7. c. 11. d. 3. v. Dian. p. 2. t. 5.

m. R. 40.

ARTI.